

PROPEDEUTYKA CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH (W TYM KOMUNIKACJA MEDYCZNA W WARUNKACH KLINICZNYCH)

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie na III roku Przedmiot wchodzi w zakres materiału obowiązującego na obiektywnym strukturyzowanym egzaminie klinicznym (OSCE), który będzie przeprowadzony na 4 roku studiów.
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii (1WS) UCK WUM, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel. 22 599 28 28, beata.siemieniu@wum.edu.pl; agnieszka.mech@wum.edu.pl Klinika Diabetologii i Chorób Wewnętrznych (1WO) UCK WUM, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel.: 22 599 25 83, klindiab@wum.edu.pl Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Endokrynologii (1WN) UCK WUM, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel.: 22 599 29 75 endosek@wum.edu.pl III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii, Szpital Międzyleski (2W5) Międzyleski Szpital Specjalistyczny, ul. Bursztynowa 2, 04-749 Warszawa, tel: 22 47-35-311, 22 47-35-337, 3klinika@mssw.pl , marcin.welnicki@wum.edu.pl, https://interforestclinic.wum.edu.pl/ Klinika Transplantologii, Immunologii, Nefrologii i Chorób Wewnętrznych (1W22) SKDJ WUM, ul. Nowogrodzka 59, 02-006 Warszawa Tel. (22) 502 12 32; Tel. (22) 502 11 95, kl.trans.img.nef.skdj@uckwum.pl https://klinikamedycynytransplantacyjnej.wum.edu.pl/ Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Centrum Diagnostyki i Leczenia Żylnej Choroby Zakrzepowo Zatorowej (WLS11)

	SKDJ WUM, ul. Lindleya 4, 02-005 Warszawa tel. 22 502 11 44, kchwk@wum.edu.pl; https://kchwk.wum.edu.pl/ Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Endokrynologii i Diabetologii (2W4) Mazowiecki Szpital Bródnowski, ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa tel. 22 326 58 17, endodiab@wum.edu.pl Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii (1WU) UCK WUM, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel.: 22 599 25 62 kchwpa@wum.edu.pl I Katedra i Klinika Kardiologii (1WR) UCK WUM, ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel. 22 599 29 58, cardiology@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii (1WS) Prof. dr hab. n. med. Jacek Lewandowski jacek.lewandowski@wum.edu.pl Klinika Diabetologii i Chorób Wewnętrznych (1WO) Prof. dr hab. n. med. Leszek Czupryniak leszek.czupryniak@wum.edu.pl Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Endokrynologii (1WN) Prof. dr hab. n. med. Urszula Ambroziak urszula.ambroziak@wum.edu.pl III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii, Szpital Międzyleski (2W5) Prof. dr hab. Artur Mamcarz artur.mamcarz@wum.edu.pl Klinika Transplantologii, Immunologii, Nefrologii i Chorób Wewnętrznych (1W22) Prof. dr hab. Krzysztof Mucha krzysztof.mucha@wum.edu.pl Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Centrum Diagnostyki i Leczenia Żylnej Choroby Zakrzepowo Zatorowej (WLS11) Prof. dr hab. Piotr Pruszczyk piotr.pruszczyk@wum.edu.pl Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Endokrynologii i Diabetologii (2W4) Prof. dr hab. n. med. Przemysław Witek przemyslaw.witek@wum.edu.pl Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii (1WU) Prof. dr hab. Rafał Krenke rafal.krenke@wum.edu.pl I Katedra i Klinika Kardiologii (1WR) Prof. dr hab. Marcin Grabowski marcin.grabowski@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	Dr hab. med. Marcin Welnicki marcin.welnicki@wum.edu.pl Komunikacja medyczna w warunkach klinicznych: dr hab. Antonina Doroszevska antonina.doroszevska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab. med. Marcin Welnicki marcin.welnicki@wum.edu.pl Komunikacja medyczna w warunkach klinicznych: dr hab. Antonina Doroszevska antonina.doroszevska@wum.edu.pl

Prowadzący zajęcia	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii (1WS) Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gaciong Prof. dr hab. n. med. Jacek Lewandowski * Prof. dr hab. n. med. Maciej Siński Dr hab. n. med. Agnieszka Kuch-Wociał Dr hab. n. med. Piotr Jędrusik * Dr hab. n. med. Grzegorz Styczyński Dr hab. n. med. Cezary Szmigielski Dr n. med. Piotr Abramczyk Dr n. med. Łukasz Artyszuk Dr n. med. Izabela Łoń Dr n. med. Piotr Sobieraj Dr n. med. Bartosz Symonides Dr n. med. Marcin Szulc Dr n. med. Jerzy Tyszkiewicz * Lek. Jakub Strzelczyk Lek. Agnieszka Sawicka Lek. Łukasz Leśnowolski <i>*ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej</i> Klinika Diabetologii i Chorób Wewnętrznych (1WO) Prof. dr hab. n. med. Leszek Czupryniak Dr n. med. Ewa Janeczko-Sosnowska Dr n. med. Elżbieta Wójcik-Sosnowska * Dr n. med. Katarzyna Powierza Lek. Monika Blicharska Lek. Anna Owczarczyk-Durma * Lek. Tomasz Głazewski Lek. Sally Hammoud Lek. Konrad Majchrzak * Lek. Damian Sieńko Lek. Tamara Stasiak Lek. Katarzyna Wójcik Lek. Mohammad Al.-Mistarehi Lek. Paulina Chmiel Lek. Karolina Czerwiec Lek. Karolina Facca Lek. Marta Gonciarz Lek. Aleksandra Jędrasek Lek. Katarzyna Kaczmarczyk-Skrzyńska Lek. Konrad Karłowicz Lek. Beata Kołodziej Lek. Julia Martowaja * Lek. Iwona Musiał Lek. Anna Nowak-Szwed Lek. Dominika Orłowska Lek. Karina Otręba Lek. Patrycja Pazdalska Lek. Natalia Rzewuska Lek. Bartłomiej Węglarz Lek. Maryna Zarytowska Lek. Konrad Żarów Lek. Anna Piekus * Mgr Maja Sosnowska <i>*ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej</i> Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Endokrynologii (1WN) Prof. dr hab. n. med. Urszula Ambroziak Dr hab. n. med. Aleksander Kuś Dr n. med. Magdalena Góralska Dr n. med. Joanna Rymuza Dr n. med. Dorota Kaczmarska-Turek * Dr n. med. Anna Skowrońska-Szcześniak Dr n. med. Joanna Hubska
--------------------	---

Dr n. med. Joanna Betlejewska
Dr n. med. Stanisław Zgliczyński
**ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej*

III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii, Szpital Międzyzleski (2W5)

Prof. dr hab. n. med. Artur Mamcarz *

Dr hab. n. med. Daniel Śliż *

Dr hab. n. med. Marcin Wełnicki *

Dr hab. n. med. Małgorzata Buksińska-Lisik

Dr n. med. Wiesława Duda-Król *

Dr n. med. Jacek Lach

Lek. Dariusz Garecki *

Lek. Iwona Bryk

Lek. Elżbieta Sałek

Lek. Konrad Majewski

Lek. Aleksandra Kochanowska

**ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej*

Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Centrum Diagnostyki i Leczenia Żylnej Choroby Zakrzepowo Zatorowej (WLS11)

Prof. dr hab. med. Piotr Pruszczyk

Prof. dr hab. med. Michał Ciurzyński *

Prof. dr hab. med. Justyna Domienik-Karłowicz

Dr hab. n. med. Piotr Bienias *

Dr hab. n. med. Marek Roik *

Dr hab. n. med. Olga Dzikowska-Diduch *

Dr n. med. Piotr Gardziejczyk *

Dr n. med. Magdalena Gałęcka-Nowak *

Dr n. med. Agnieszka Wójcik

Dr n. med. Bartosz Karolak *

Dr n. med. Michał Machowski

Dr n. med. Mateusz Jermakow *

Dr n. med. Anna Imiela

Dr n. med. Monika Lisicka

Lek. Aisha Ou-Pokrzewińska *

Lek. Tomasz Cader *

**ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej*

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Endokrynologii i Diabetologii (2W4)

Prof. dr hab. n. med. Przemysław Witek

Dr n. med. Marek Kowrach

Dr n. med. Paweł Kuca

Dr n. med. Roman Kuczerowski

Lek. Łukasz Działach

Lek. Anna Migda

Lek. Joanna Sobolewska

Lek. Agnieszka Wojciechowska-Luźniak

Lek. Agnieszka Maksymiuk-Kłós

Lek. Zuzanna Żak-Skryśkiewicz

Lek. Magdalena Poteraj

Lek. Aleksandra Dubiel

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii (1WU)

Prof. dr hab. n. med. Rafał Krenke

Dr hab. n. med. Piotr Bielicki *

Dr hab. n. med. Marta Dąbrowska *

Dr hab. n. med. Marta Maskey-Warzęchowska *

Dr hab. n. med. Patrycja Nejman-Gryz

Dr hab. n. med. Magdalena Paplińska-Goryca

Dr hab. n. med. Tadeusz Przybyłowski *

Dr n. med. Małgorzata Barnaś *

Dr n. med. Katarzyna Białek-Gosk *

Dr n. med. Andrzej Dąbrowski *

Dr n. med. Anna Goljan-Geremek *

Dr n. med. Elżbieta Magdalena Grabczak *
Dr n. med. Joanna Hermaowicz-Salamon *
 Dr n. med. Anna Trojnar
 Dr n. med. Olga Truba
 Dr n. med. Monika Zielińska-Krawczyk
Dr n. med. Katarzyna Przybyłowska *
 Lek. Monika Storman
Lek. Agnieszka Konarska *
 Lek. med. Natalia Przysucha
Lek. Katarzyna Faber *
 Lek. Karolina Skalska-Ziółkowska
 Lek. Marta Rosiak-Derda
 Lek. Magdalena Graca
 Lek. Anna Jaroszyńska
 Lek. Szymon Kurys
 Lek. Julia Rutkowska
 Lek. Agnieszka Szejgiec
 Lek. Maciej Ziółkowski
***ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej**

I Katedra i Klinika Kardiologii (1WR)
 Prof. dr hab. n. med. Marcin Grabowski
 Prof. dr hab. n. med. Zenon Huczek
 Prof. dr hab. n. med. Janusz Kochman
 Prof. dr hab. n. med. Paweł Balsam
 Prof. dr hab. n. med. Renata Głównyńska
 Prof. dr hab. n. med. Mariusz Tomaniak Prof. dr hab. Mariusz Tomaniak
 Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Kapłon-Cieślicka
 Prof. dr hab. n. med. Łukasz Kottowski
 Dr hab. n. med. Monika Budnik
 Dr hab. n. med. Aleksandra Gąsecka-Van Der Pol
 Dr hab. n. med. Agnieszka Kołodzieńska
 Dr hab. n. med. Piotr Łodziński
 Dr hab. n. med. Michał Marchel
 Dr hab. n. med. Tomasz Mazurek
 Dr hab. n. med. Radosław Piątkowski
 Dr hab. n. med. Piotr Scisło
 Dr hab. n. med. Łukasz Januszkiewicz
 Dr hab. n. med. Arkadiusz Pietrasik
 Dr hab. n. med. Michał Peller
 Dr n. med. Marcin Michalak
 Dr n. med. Adam Rdzanek
 Dr n. med. Przemysław Stolarz
Dr n. med. Adam Piasecki *
Lek. Ewa Ostrowska *
***ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej**

Klinika Transplantologii, Immunologii, Nefrologii i Chorób Wewnętrznych (1W22)
Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Mucha *
Prof. dr hab. n. med. Bartosz Foroniewicz *
Dr hab. n. med. Teresa Bączkowska *
Dr hab. n. med. Dominika Dęborska-Materkowska *
 Dr hab. n. med. Jolanta Gozdowska
 Dr hab. n. med. Mariusz Niemczyk
 Dr hab. n. med. Radosław Zagożdżon
 Dr n. med. Agnieszka Furmańczyk-Zawiska
Dr n. med. Tomasz Pilecki *
Dr n. med. Olga Rostkowska *
Dr n. med. Grzegorz Senatorski *
Dr n. med. Rafał Staros *
 Dr n. med. Jolanta Żegarska
 Lek. Anna Jędrzejczak
***ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia zajęć z komunikacji medycznej**

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok III, semestr 5 i 6	Liczba punktów ECTS	6
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10 (e-learning)	0,4
seminarium (S)		20 (w tym 10 e-learning)	0,8
ćwiczenia (C)		65+ 6 godz. z komunikacji medycznej w warunkach klinicznych	2,8
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		50	2

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Przeprowadzenie badania podmiotowego (zebranie wywiadu) u pacjentów z i chorobami wewnętrznymi.
C2	Przeprowadzenie badania przedmiotowego, u pacjentów z chorobami wewnętrznymi.
C3	Rozpoznawanie oraz diagnostyka różnicowa objawów chorobowych
Komunikacja medyczna w warunkach klinicznych:	
C4	Kształtowanie umiejętności komunikacji z pacjentem, które służą budowaniu empatycznej relacji, opartej na szacunku, autonomii.
C5	Nabycie wiedzy i umiejętności zbierania informacji.
C6	Kształtowanie umiejętności rozmowy z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 29 września 2023 r.)

i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
E.W7 pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób internistycznych występujących u dorosłych oraz ich powikłań: 1) chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego (pierwotnego i wtórnego), nadciśnienia płucnego; 2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy, rozstrzeni oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego; 3) chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego, nowotworów układu pokarmowego; 4) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder, oraz guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy, zespołu metabolicznego, otyłości, dyslipidemii i hipoglikemii, nowotworów jajników, jąder i tarczycy, nowotworów neuroendokrynnych; 5) chorób nerek i dróg moczowych, w tym ostrego uszkodzenia nerek i przewlekłej choroby nerek we wszystkich stadiach oraz ich powikłań, chorób kłębuszków nerkowych (pierwotnych i wtórnych, w tym nefropatii cukrzycowej i chorób układu moczowego) i chorób śródmiąższowych nerek, nadciśnienia nerkopochodnego, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego (górnego i dolnego odcinka), chorób nerek w okresie ciąży, nowotworów układu moczowego – nowotworów nerek, pęcherza moczowego, gruczołu krokowego; 6) chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych i przewlekłych, szpiczaków, nowotworów mielo- i limfoproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, szkarłotki, trombofilii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów; 7) chorób reumatycznych, w tym chorób układu tkanki łącznej (reumatoidalnego zapalenia stawów, wczesnego zapalenia stawów, tocznia rumieniowatego, zespołu Sjögrena, sarkoidozy, twardziny układowej, idiopatycznych miozycji zapalnych), spondyloartropatii, krystalopatii, rumienia guzowatego, zapalenia stawów związanych z czynnikami infekcyjnymi, zapalenia naczyń oraz niezapalnych chorób stawów i kości (choroby zwyrodnieniowej, reumatyzmu tkanek miękkich, osteoporozy, fibromialgii), mięsaków tkanek miękkich i kości; 8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego; 9) zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych (stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy);
E.W38	zasady zachowań prozdrowotnych, podstawy profilaktyki i wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób cywilizacyjnych oraz zasady badań przesiewowych w tych chorobach;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
E.U1	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;
E.U5 pkt. 1	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie: 1) ogólnointernistyczne;
E.U9 pkt. 1-38	rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dorosłych, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak: 1-38 1) gorączka; 2) osłabienie; 3) utrata apetytu; 4) utrata masy ciała; 5) wstrząs; 8) obrzęk; 9) wysypka; 10) kaszel i odkrztuszanie; 11) krwoplucie; 12) duszność; 13) wydzielina z nosa i ucha; 14) ból w klatce piersiowej; 15) kołatanie serca;

	16) sinica; 17) nudności i wymioty; 18) zaburzenia połykania; 19) ból brzucha; 20) obecność krwi w stolcu; 21) zaparcie i biegunka; 22) żółtaczka; 23) wzdęcia i opór w jamie brzusznej; 24) niedokrwistość; 25) limfadenopatia; 26) zaburzenia oddawania moczu; 31) ból głowy; 32) zawroty głowy; 35) ból pleców; 38) odwodnienie i przewodnienie;
E.U12	rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;
E.U13	kwalifikować pacjenta do szczepień ochronnych;
E.U14 pkt. 1, 2, 3, 4, 9, 15	wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym: 1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru; masa ciała, wzrost, obliczenie BMI
E.U15	zastosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do sytuacji klinicznej; odpowiedni rodzaj i technika higieny rąk w różnych sytuacjach klinicznych
E.U18	prować dokumentację medyczną pacjenta, w tym w postaci elektronicznej, zgodnie z przepisami prawa;
E.U21	Prowadzi edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb
E. U22	zastosować racjonalną antybiotykoterapię w zależności od stanu klinicznego pacjenta;
E.U27	komunikować się z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności.
E.U34 pkt. 1, 2	stosować następujące protokoły (np. w trakcie przekazywania opieki nad pacjentem, zlecenia konsultacji pacjenta lub jej udzielania): 1) ATMIST (A (Age – wiek), T (Time of injury – czas powstania urazu), M (Mechanism of injury – mechanizm urazu), I (Injury suspected – podejrzewane skutki urazu), S (Symptoms/Signs – objawy), T (Treatment/Time – leczenie i czas dotarcia)); 2) RSVP/ISBAR (R (Reason – przyczyna, dlaczego), S (Story – historia pacjenta), V (Vital signs – parametry życiowe), P (Plan – plan dla pacjenta)/I (Introduction – wprowadzenie), S (Situation – sytuacja), B (Background – tło), A (Assessment – ocena), R (Recommendation – rekomendacja)).

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 29 września 2023 r. wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	

K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K2	kierowania się dobrem pacjenta
K3	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K4	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
K6	propagowania zachowań prozdrowotnych
K7	korzystania z obiektywnych źródeł informacji; z uwzględnieniem znajomości narzędzi AI
K8	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji
K9	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
K10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
K11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	Wykłady w formie e-learningu (dostępne na platformie e-learningowej) W1-2. Diagnostyka różnicowa bólu w klatce piersiowej - na podstawie opisów przypadków klinicznych z omówieniem. W3-4. Badanie kliniczne z zakresu pneumonologii Zasady badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie oraz objawy u pacjentów z chorobami układu oddechowego. W5. Jak interpretować objawy chorób przewodu pokarmowego w diagnostyce różnicowej? W6. Badanie kliniczne z zakresu diabetologii Zasady badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie oraz objawy u pacjentów z cukrzycą. W7-8. Badanie kliniczne z zakresu nefrologii Zasady badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie oraz objawy u pacjentów z chorobami układu moczowego. W9. Omówienie wybranych, najczęstszych schorzeń układu wewnątrzwydzielniczego z prezentacją przypadków klinicznych. W10. Badanie kliniczne z zakresu hipertensjologii i angiologii Zasady badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie oraz objawy u pacjentów z chorobami naczyń.	E.W7 pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 K2-7
Seminaria	Seminaria stacjonarne (odbywają się w poszczególnych jednostkach) S1. Wprowadzenie do ćwiczeń z propedeutyki chorób wewnętrznych. Wprowadzenie do badania lekarskiego, zasady komunikacji z pacjentem, rozumowanie kliniczne, ocena i dokumentowanie wyników badania. S2. Wywiady, badanie przedmiotowe i podstawowa diagnostyka różnicowa z zakresu układu krążenia. S3. Wywiady, badanie przedmiotowe i podstawowa diagnostyka różnicowa z zakresu układu oddechowego.	E.W7 pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 E.U1, E.U9 pkt. 1-38, E.U12 K1-12

	S4. Wywiady, badanie przedmiotowe i podstawowa diagnostyka różnicowa z zakresu układu pokarmowego. S5. Wywiady, badanie przedmiotowe i podstawowa diagnostyka różnicowa z zakresu układu moczowego. Seminaria na platformie e-learningowej: Se1. Ocena ogólna chorego, budowy ciała, stanu odżywienia, stanu nawodnienia, temperatura ciała, sytuacje szczególne – np. chory nieprzytomny, utrata masy ciała, gorączka Se2. Badanie skóry, głowy i szyi. Podstawowe badanie neurologiczne. Se3. Badanie kliniczne z zakresu chorób układu ruchu i podstawowa diagnostyka różnicowa chorób narządu ruchu i tkanki łącznej. Se4. Wywiady, badanie przedmiotowe i podstawowa diagnostyka różnicowa z zakresu układu wewnętrzwydzielniczego. Se5. Wywiady, badanie przedmiotowe i podstawowa diagnostyka różnicowa z zakresu układu krwiotwórczego	
Ćwiczenia	C1-C65. Nauka pełnego i ukierunkowanego zbierania wywiadów chorobowych oraz badania fizykalnego pacjenta dorosłego	E.U1, E.U5 pkt. 1, E.U9 pkt. 1-38, E.U12, E.U13, E.U14 pkt. 1, 2, 3, 4, 9, 15, E.U15, E.U16, E.U18, E.U21, E.U22
Ćwiczenia - komunikacja medyczna w warunkach klinicznych	Umiejętności komunikacji służące zbieraniu informacji. Umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się. Uwzględnianie perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta w procesie zbierania informacji. Sposoby uwzględnienia potrzeb pacjentów zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym. Protokoły SBAR.	E.U1, E.U27, E.U34

6. LITERATURA
Obowiązkowa
1. Macleod's Badanie kliniczne. Edra Urban & Partner Wydawnictwo Wrocław 2017, wyd.2 I 2. Górski S., <i>Komunikacja w wywiadzie lekarskim</i>, w: <i>Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy</i>. Feleszko W., Nowina-Konopka M., Małecki Ł. (red.). Medycyna Praktyczna, 2018, s. 65-91.
Uzupełniająca
1. Zaborowski P.: Podstawy badania klinicznego. Medipage Warszawa 2016, wyd.1 2. Antczak A., Myśliwiec M., Pruszczyk P. Z serii Wielka Interna. Badanie podmiotowe i przedmiotowe. Medical Tribune Polska, Warszaw 2012. 3. Diagnostyka różnicowa objawów chorobowych. F. Kokot wyd. 3 2007 PZWL 4. Interna Szczeklika – Podręcznik Chorób Wewnętrznych. Medycyna Praktyczna 2022/2023 5. Tatoń J., Czech A.: Diagnostyka internistyczna. PZWL 2005, wyd. 3. 6. Silverman J., Kurtz S., Draper J. Umiejętności komunikowania się z pacjentami, Medycyna Praktyczna, Kraków 2018. 7. Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy. Feleszko W., Nowina-Konopka M., Małecki Ł. (red.). Medycyna Praktyczna, 2018.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
	1. Wysłuchanie wykładów (W1-10) w e-learningu oraz zaliczenie testu na podstawie wiadomości zawartych w cyklu wykładów, poświadczony certyfikatem z platformy	1. Potwierdzone certyfikatem uzyskanie wiedzy z zakresu tematów omawianych podczas wykładów (test na e-learningu). Warunek do spełnienia do

E.W7 pkt. 1-9, E.W38, E.U1, E.U5 pkt. 1, E.U9 pkt. 1-38, E.U12, E.U13, E.U14 pkt. 1, 2, 3, 4, 9, 15, E.U15, E.U18, E.U21, E.U22, E.U27, E.U34	e-learningowej dostarczonym przez studenta asystentowi prowadzącemu zajęcia. Warunek do spełnienia do końca 2-go tygodnia bloku zajęć. Test zaliczeniowy – 10 pytań jednokrotnego wyboru na platformie e-learningowej. Zaliczenie = minimum 6 prawidłowych odpowiedzi. Czas na rozwiązanie testu – 10 minut. Dozwolone są dwa podejścia. (Zaliczenie.)	końca 2-go tygodnia zajęć! Test zaliczeniowy – 10 pytań jednokrotnego wyboru na platformie e-learningowej. Zaliczenie = minimum 6 prawidłowych odpowiedzi.
	2. Wysłuchanie seminariów (Se1-5) oraz zaliczenie testu na e-learningu z zakresu tematyki seminariów stacjonarnych (S1-5) oraz e-learningowych (kolokwium teoretyczne) poświadczane certyfikatem z platformy e-learningowej dostarczonym przez studenta asystentowi prowadzącemu zajęcia. Kolokwium teoretyczne składa się z 30 pytań jednokrotnego wyboru (czas na rozwiązanie - 20 minut). Dozwolone są dwa podejścia. (Ocena)	2. Potwierdzenie certyfikatem uzyskanie wiedzy z zakresu seminariów. Uzyskanie minimum 60% prawidłowych odpowiedzi w ramach kolokwium teoretycznego (test na platformie e-learningowej) Warunek do spełnienia do końca 2-go tygodnia zajęć! Progi ocen z kolokwium testowego (teoretycznego): 3,0 (dost.) – 18-20 poprawnych odpowiedzi w teście zaliczeniowym 3,5 (ddb) – p 21-22 poprawnych odpowiedzi w teście zaliczeniowym 4,0 (db) - 23-25 poprawnych odpowiedzi w teście zaliczeniowym 4,5 (pdb) – 26-27 poprawnych odpowiedzi w teście zaliczeniowym 5,0 (bdb)– 28-30 poprawnych odpowiedzi w teście zaliczeniowym
	3. Ocena historii choroby przez asystenta. (Zaliczenie)	3. Samodzielne przygotowanie i omówienia historii choroby (za elementy krytyczne uznaje się prawidłowy opis badania podmiotowego i przedmiotowego z uwzględnieniem wywiadu negatywnego, propozycja rozpoznania wstępnego oraz diagnostyki różnicowej). Warunek konieczny do spełnienia jako dopuszczenie do kolokwium praktycznego.
	4. Ocena aktywności na zajęciach. (Zaliczenie)	4. Zaliczenia dokonuje asystent na podstawie obserwacji udziału studenta w zajęciach.
	5. Sprawdzian praktyczny z badania klinicznego w formule mini-OSCE (przeprowadzane z wykorzystaniem zasobów własnych jednostki prowadzącej blok) (Ocena)	5. Zaliczenie sprawdzianu z badania klinicznego w formule mini-OSCE (zaliczenie praktyczne potwierdzające nabycie umiejętności). Warunkiem przystąpienia do kolokwium praktycznego jest zaliczenie obu testów na platformie e-learningowej (1 i 2) oraz zaliczenie historii choroby (3).
	2-krotne niezaliczenie testu z zakresu wiadomości zawartych w cyklu wykładów (punkt 1.) wiąże się z koniecznością ustnego zaliczenia kolokwium z tego zakresu u asystenta prowadzącego zajęcia. Niezaliczenie trzeci raz jest tożsame z niezaliczeniem bloku. 2-krotne niezaliczenie kolokwium testowego (punkt 2) wiąże się z koniecznością ustnego zaliczenia kolokwium z tego zakresu u asystenta prowadzącego zajęcia. Niezaliczenie trzeci raz jest tożsame z niezaliczeniem bloku. Niezaliczenie kolokwium praktycznego wiąże się z koniecznością ponownej próby jego zaliczenia (2-gi termin) u wskazanego przez Kierownika danej jednostki asystenta. Niezaliczenie drugiego terminu jest tożsame z niezaliczeniem bloku.	Na ocenę końcową składa się średnia ocen z zaliczenia badania klinicznego (5) i testu (2). (obydwie składowe muszą być zaliczone)
E.U1, E.U27, E.U34	Wykonanie zadań podczas ćwiczeń z komunikacji medycznej – przeprowadzenie rozmowy z pacjentem, wypełnienie arkusza obserwacji	Uzyskanie co najmniej 51% punktów dla każdego zadania podczas ćwiczeń

K1-K11	Ciągła obserwacja dokonywana przez osobę prowadzącą zajęcia w zakresie posługiwania się przez studenta opisanymi kompetencjami w trakcie ćwiczeń i omawiania historii choroby pacjenta	Pozytywna opinia prowadzącego w zakresie nabytych kompetencji.
--------	--	--

8. INFORMACJE DODATKOWE

WAŻNE!

Przedmiot wchodzi w zakres materiału obowiązującego na obiektywnym strukturyzowanym egzaminie klinicznym (objective structured clinical examination, OSCE), który będzie przeprowadzony na 4 roku studiów.

Szczegółowe informacje dotyczące egzaminu: www.osce.wum.edu.pl/wl

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: Dr hab. med. Marcin Wełnicki Tel. 22 473 53 37, mail: marcin.welnicki@wum.edu.pl
szczegółowe informacje dotyczące planów i organizacji zajęć znajdują się na stronie internetowej III Kliniki Chorób Wewnętrznych i Kardiologii : <https://interforestclinic.wum.edu.pl/>

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. O sposobie odrobienia usprawiedliwionych nieobecności decyduje Jednostka nauczająca.

Zasady dotyczące odbywania zajęć z inną niż własna grupą dziekańska:

1. Warunkiem ewentualnej zmiany grupy dziekańskiej, z którą dany student lub studentka odbywa blok, jest zgoda Dziekana na Indywidualną Organizację Studiów (zasady IOS opisano w Regulaminie Studiów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, uchwała nr 23/2026 Senatu z dnia 20 kwietnia 2026 roku. Dokument dostępny on-line: <https://bip.wum.edu.pl/artykuly/regulamin-studiow>)
2. Osoba, której przyznano IOS, zgłasza prośbę do koordynatora przedmiotu, wskazując z jaką grupą i w jakiej Jednostce zajęcia miały się odbywać pierwotnie, oraz o przeniesienie do której grupy i Jednostki wnioskuje.
3. Koordynator przedmiotu, w porozumieniu z osobami odpowiedzialnymi za organizację zajęć w Jednostce docelowej, wyraża zgodę na zmianę grupy i informuje o tym fakcie jednostkę, do której dana osoba była pierwotnie przypisana. Warunkiem pozytywnego rozpatrzenia takiej prośby jest liczebność grupy docelowej (<25 osób) oraz możliwości organizacyjne danej Jednostki.

Osoby odpowiedzialne za dydaktykę w poszczególnych Jednostkach:

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii (1WS)

Dr n. med. Izabela Łoń izabela.lon@wum.edu.pl

I Katedra i Klinika Kardiologii (1WR)

Prof dr hab. n. med. Paweł Balsam pawel.balsam@wum.edu.pl

Klinika Diabetologii i Chorób Wewnętrznych (1WO)

Dr n. med. Tamara Stasiak tamara.stasiak@wum.edu.pl

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Endokrynologii (1WN)

Dr n. med. Magdalena Góralska magdalena.goralska@wum.edu.pl

III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii (2W5)

Dr hab. n. med. Marcin Wełnicki marcin.welnicki@wum.edu.pl

Klinika Transplantologii, Immunologii, Nefrologii i Chorób Wewnętrznych (1W22)

Prof. dr hab. n. med. Bartosz Foroniewicz bartosz.foroniewicz@wum.edu.pl

Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Centrum Diagnostyki i Leczenia Żylnej Choroby Zakrzepowo Zatorowej (WLS11)

Dr hab. n. med. Piotr Bienias piotr.bienias@wum.edu.pl

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych , Endokrynologii i Diabetologii (2W4)

Dr. n. med. Marek Kowrach marek.kowrach@wum.edu.pl

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii (1WU)

Dr n. med. Andrzej Dąbrowski andrzej.dabrowski@wum.edu.pl

Możliwość uczestniczenia Absolwentów w działalności kół naukowych:

SKN przy Klinice Nefrologii, Medycyny Transplantacyjnej i Chorób Wewnętrznych opiekunka koła dr hab. med. Jolanta Gozdowska

SKN Chorób Wewnętrznych „Interforest”, opiekunka koła lek. Dariusz Garecki

SKN Zator przy Klinice Chorób Wewnętrznych i Kardiologii opiekun koła dr hab. med. Piotr Bienias

SKN "Endocrinus" przy Klinice Chorób Wewnętrznych i Endokrynologii

Dwa SKN przy Klinice Transplantologii, Immunologii, Nefrologii i Ch. Wewnętrznych, Sekretariat Kliniki: kl.trans.img.nef.skj@uckwum.pl

Osoby zainteresowane tematyką komunikacji medycznej zapraszamy do uczestnictwa w SKN Edukacji i Komunikacji Medycznej, opiekun SKN – dr hab. Antonina Doroszevska, antonina.doroszevska@wum.edu.pl.

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich